Фридерун Райхенщетер

Малкото бобърче и други речни животни

Разказ за животните в реките и по речните брегове

С илюстрации от Ханс-Гюнтер Дьоринг

Издателство „Фют”

Бобърът – майстор строител

Слънцето залязва. В гората притъмнява и бобърът се събужда. Време е да става, спал е цял ден!
За да се разсъни, косматкото се бухва в прохладната река. После излиза на брега, отръсква се и започва придирчиво да оглежда близките дървета.

Какво търси?

Трябва му подходящо дърво, което да повали.

Бобърът си харесва един ясен и преценява в коя посока да го събори. С острите си зъби прегризва кората и част от дървесината на ствола, докато дървото падне.

Какво ще прави бобърът с това дърво?

Ще построи бент. Ще струпа още клони, ще запълни междините с кал. Зад тази преграда ще се образува езеро. То ще пази жилището и семейството на бобъра – водата е пречка, която неприятелите не могат да преодолеят.

Бобрите са най-великите инженери и строители сред животните. Жилището им е колиба от клони, пръчки, кал, тиня. Настлана е с листа и треви, подът се намира над водата и тя не го залива, но до жилищната камера се стига само по подводни тунели. Каква по-сигурна защита за малките бобърчета!
Сега майката тъкмо ги е повела към реката. Те бързо се научават да се гмуркат и да плуват – досущ като мама и тате! Цамбур, цамбур!

Основни приспособления

Козината им е гъста и непромокаема. На задните си крака, които служат като плавници, имат плавателна ципа между пръстите.

Зъбите са здрави, остри, растат през целия живот и се самозаточват.

Опашката е широка и плоска. Във водата служи като кормило (рул).

Ноктите на предните крака са остри, с тях бобрите могат да копаят и да разресват козината си.

Едно птиче досущ като водолаз!

Кой чурулика толкова силно? О, на речния камък е кацнал воден кос. Пее, та се къса! Мелодичната му песен заглушава дори ромона на малкия водопад. Хубаво нещо са песните, но не пълнят стомаха... Така че хайде на лов! Косът се гмурва в потока...

Какво прави! Няма ли да се удави?

Не. Водният кос може да запушва ушите и ноздрите си със специални ципести клапани.

Водният кос е единствената пойна птица, която може да се гмурка под водата, да се разхожда и дори да тича по каменистото дъно на потоците и да обръща с клюн речните камъчета, за да си търси храна под тях. Може да се задържа под водата до 10-15 секунди, без да диша.

Какво яде водният кос?

Водни охлюви

Мокрици

Водни насекоми и техните ларви

При нужда се храни и с насекоми от сушата.

А не се ли мокри и не му ли е студено?

Не. Водният кос има плътно оперение с гъст слой малки пухови перца. Както повечето птици, той редовно омазнява перата си, за да не се мокрят, като с клюна си разнася по тях мазнина от надопашната (трътковата) си жлеза.

Гнездото на водния кос е голямо кълбо от мъх с малък страничен отвор. За пиленцата се грижат двамата родители. Когато малките поотраснат, родителите първо ги научават да се гмуркат. Едва след като овладеят това умение, те се учат и да летят. След около 20 дни от излюпването излитат от гнездото.